

Τι είναι ο ρατσισμός
και τι η ρητορική
μίσους;

Μιχαλίνος Ζεμπύλας
Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου

2^{ος} Στόχος Σχ. Χρονιάς 2015-16

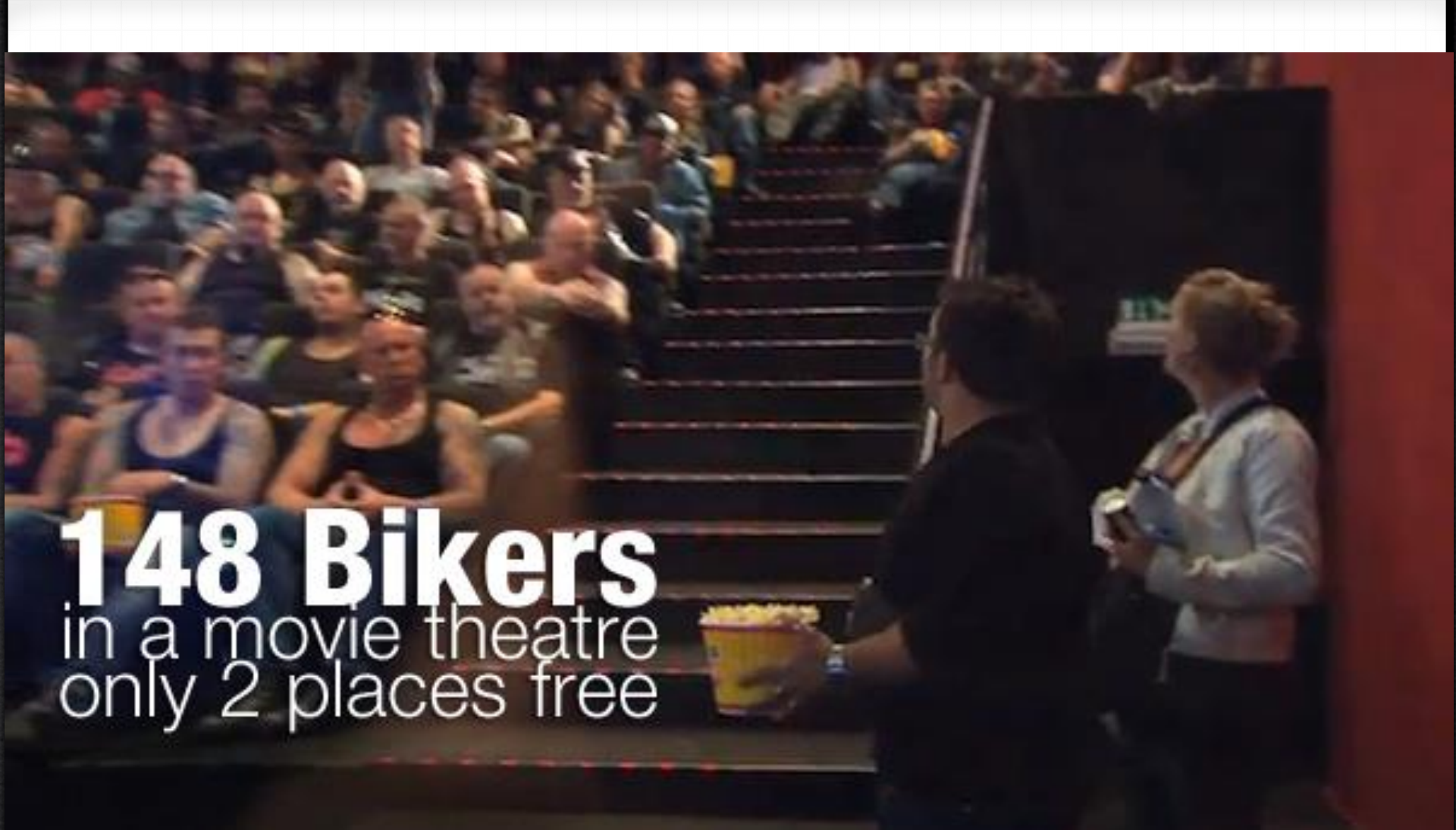
Ευαισθητοποίηση των μαθητών κατά του **ρατσισμού** και της μισαλλοδοξίας και προώθηση της ισότητας και του σεβασμού στο πλαίσιο της **εκστρατείας κατά της ρητορικής του μίσους** του Συμβουλίου της Ευρώπης

Σημείο αφετηρίας: Πολύ σημαντικό βήμα η αναγνώριση των πολύπλοκων και εξελισσόμενων μορφών ρατσισμού σε όλα τα πλαίσια (θεσμικό, σχολικό, ατομικό), στις έμμεσες και άμεσες του μορφές.

Ο ρατσισμός...

- ο ... έχει μακρά ιστορία και οδηγεί σε πολύ σοβαρότερα περιστατικά βίας στην ευρύτερη κοινωνία.
- ο ... συνδέεται με **προκαταλήψεις** και **διακρίσεις** μέσα από το οποίες το πρόσωπο δέχεται επίθεση **όχι ως άτομο**, αλλά ως μέλος μιας οικογένειας, μιας κοινότητας, μιας ομάδας. Επομένως, η επίθεση προκαλεί και σε άλλα μέλη της ομάδας αισθήματα περιθωριοποίησης και απειλής
- ο Συνήθως, τα πρόσωπα που προβαίνουν σε ρατσιστικά περιστατικά αισθάνονται ότι αντιπροσωπεύουν μια κοινωνικά «ανώτερη» ομάδα. Έτσι, τα θύματα χάνουν την εμπιστοσύνη τους έναντι σε ολόκληρες ομάδες του πληθυσμού ή στην κοινωνία ολόκληρη, όχι μόνο απέναντι στο πρόσωπο που του προκαλεί πόνο και απόρριψη.

A photograph of a movie theatre filled with a large crowd of people, identified as bikers. The audience is seated in rows, filling most of the visible seats. In the foreground, two people are standing: one holding a large bucket of popcorn and the other holding a clipboard. The text '148 Bikers' is overlaid in large white font, with 'in a movie theatre' and 'only 2 places free' in smaller white font below it.

148 Bikers
in a movie theatre
only 2 places free

<https://www.youtube.com/watch?v=RS3iB47nQ6E>

Ρατσιστικό περιστατικό

- οποιοδήποτε περιστατικό εκλαμβάνεται ως ρατσιστικό από το θύμα ή άλλο πρόσωπο.
- έννοια ευρύτερη του παραπτώματος ή του αδικήματος, αφού το ρατσιστικό περιστατικό μπορεί να περιλαμβάνει και συμπεριφορές, οι οποίες αν δεν συνδέονταν με κάποιο ιδιαίτερο χαρακτηριστικό του θύματος, ενδεχομένως να μην θεωρούνταν παραβατικές.
- συνήθως έχει ως σκοπό ή ως αποτέλεσμα την περιθωριοποίηση, τον αποκλεισμό ή τις διακρίσεις σε βάρος ατόμων και ομάδων ατόμων, εξ αιτίας της διαφορετικότητάς τους... η φύση και η έκταση του ρατσισμού είναι τέτοιες που οι εκδηλώσεις και οι μορφές του μεταλλάσσονται και είναι ανεξάντλητες.

ο έχει ως συνέπεια να επηρεάζει και να καλλιεργεί περιβάλλον εχθρότητας προς όλα τα πρόσωπα που μοιράζονται τα χαρακτηριστικά αυτά. Συνεπώς, βλάπτει σοβαρά όχι μόνο το πρόσωπο που το δέχεται, αλλά και ευρύτερες κοινότητες, καθώς και την κοινωνία.

ο Παραδείγματα:

γελοιοποίηση ή μίμηση προφορών ή κινήσεων, χρήση υποτιμητικής γλώσσας, ρατσιστικά ανέκδοτα/σχόλια, διάδοση φήμης για τη διαφορετικότητα ή υποτιθέμενη διαφορετικότητα ενός ατόμου, αποκλεισμός από συμμετοχή σε κοινωνικές ομάδες, προσβλητικά, απειλητικά ή ρατσιστικά γκράφιτι ή σύμβολα, σωματική βία στη βάση τις ιδιαιτερότητας ενός ατόμου

Ρατσιστική επίθεση

ο Κοινωνικό πείραμα σε στάση λεωφορείου (βίντεο)

<https://www.youtube.com/watch?v=NhIaPWvW07o>

**Τι μπορεί να κάνει κάποιο άτομο που πιστεύει
ότι δέχθηκε ή δέχεται ρατσιστική
συμπεριφορά στο σχολείο ή κάποιος που ήταν
θεατής στην εκδήλωση τέτοιας συμπεριφοράς;**

- Να το καταγγείλει το συντομότερο δυνατόν, χωρίς φόβο, σε οποιονδήποτε εκπαιδευτικό επιθυμεί.
- Ο/Η εκπαιδευτικός που έλαβε γνώση έχει με τη σειρά του/της υποχρέωση να ενημερώσει τον/την Υπεύθυνο Εκπαιδευτικό, που θα προχωρήσει στη διαχείριση του περιστατικού με βάση τον Οδηγό.

Βήματα διαχείρισης ρατσιστικών περιστατικών στο σχολείο

1. Το περιστατικό παρατηρείται από παιδιά ή εκπαιδευτικούς και αναφέρεται στον/στην Υπεύθυνο/η Εκπαιδευτικό ή άλλο/η εκπαιδευτικό που βρίσκεται πλησιέστερα, αν είναι ανάγκη.
2. Ο/Η εκπαιδευτικός που είναι μάρτυρας ή ενημερώνεται πρώτος/η για το περιστατικό:
 - επεμβαίνει για να το διακόψει
 - παρέχει άμεση στήριξη και ασφάλεια στο θύμα
 - ενημερώνει άμεσα τον/την Υπεύθυνο/η Εκπαιδευτικό.

3. Ο/Η Υπεύθυνος/η Εκπαιδευτικός:

- επιβεβαιώνει ότι το θύμα/τα θύματα που ήταν στόχοι του ρατσιστικού περιστατικού είναι ασφαλή
- ενημερώνει τον/τη Διευθυντή/ντρια
- σε ξεχωριστές και κοινές συναντήσεις συζητά για το περιστατικό με όλα τα εμπλεκόμενα παιδιά και εκπαιδευτικούς (θύματα, θύτες, θεατές)

4. Η διεύθυνση του σχολείου προχωρεί στην επιβολή των ανάλογων κυρώσεων με βάση τις πρόνοιες των Κανονισμών Λειτουργίας του σχολείου. Αν τα εμπλεκόμενα άτομα παρακολουθούνται από Εκπαιδευτική/ό Ψυχολόγο τότε η διαδικασία επιβολής κυρώσεων γίνεται σε συνεργασία με την Υπηρεσία Εκπαιδευτικής Ψυχολογίας.

**Όλα τα μέλη της σχολικής κοινότητας
(εκπαιδευτικοί, μαθητές/τριες, γονείς
και άλλο προσωπικό του σχολείου) δεσμεύονται
ώστε να:**

- Σέβονται τα δικαιώματα όλων των ατόμων στη σχολική κοινότητα
- Αναγνωρίζουν και εφαρμόζουν τις υποχρεώσεις τους, όπως απορρέουν από τους κανονισμούς του σχολείου για την καταπολέμηση των διακρίσεων και του ρατσισμού
- Συμπεριφέρονται με ασφαλή και υπεύθυνο τρόπο αποφεύγοντας οποιαδήποτε επιθετική συμπεριφορά ή άλλη επικοινωνία που δείχνει έλλειψη σεβασμού σε άτομα ή περιουσίες

- ο Απορρίπτουν και καταδικάζουν κάθε μορφή ρατσισμού, παρενόχλησης ή διάκρισης προς οποιοδήποτε άτομο της σχολικής κοινότητας
- ο Αποφεύγουν έμμεση ή άμεση πρόκληση οποιουδήποτε ρατσιστικού περιστατικού (βλ. παραδείγματα στον Πίνακα Κυρώσεων στον Οδηγό)
- ο Λαμβάνουν μέρος στη διαχείριση ρατσιστικών περιστατικών, η οποία πρέπει να γίνεται άμεσα, κατηγορηματικά και με συνέπεια, στη βάση του Κώδικα
- ο Εάν παρατηρήσουν ρατσιστικά περιστατικά παρεμβαίνουν με ειρηνικά μέσα για να βοηθήσουν, εάν χρειάζεται, και στη συνέχεια αναφέρουν το περιστατικό στην/στον Υπεύθυνη/ο Εκπαιδευτικό.

Τι απαιτούμε από τα παιδιά μας ως γονείς;

- ο να σέβονται την προσωπικότητα, την ελευθερία και την αξιοπρέπεια των άλλων (εκπαιδευτικών, συμμαθητών, γονιών και όλων των άλλων προσώπων εντός και εκτός του σχολείου)
- ο να ενημερώνονται για τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους σε σχέση με τον ρατσισμό και τις διακρίσεις
- ο να αναγνωρίζουν τα διάφορα ρατσιστικά περιστατικά και να τα αναφέρουν άμεσα σε μία/έναν εκπαιδευτικό του σχολείου
- ο να αρνούνται να εμπλακούν σε ρατσιστικές συμπεριφορές

- ο να ενημερώνουν άτομα που λένε ρατσιστικά ανέκδοτα ότι μπορεί με αυτόν τον τρόπο να πληγώνουν κάποια άλλα άτομα ή ομάδες
- ο να περιλαμβάνουν παιδιά στις παρέες και στις δραστηριότητές τους που μπορεί να αποκλείονται λόγω της διαφορετικότητάς τους
- ο να αμφισβητούν οποιαδήποτε στερεότυπα ή ρατσιστικές αντιλήψεις ακούνε στο περιβάλλον τους
- ο να σέβονται τα εθνικά και θρησκευτικά σύμβολα, όχι μόνο τα δικά τους αλλά και των άλλων²⁶
- ο να αναστοχάζονται αναφορικά με τη συμπεριφορά τους και κατά πόσο αυτή μπορεί να έχει ρατσιστικές συνέπειες για άλλα άτομα ή ομάδες.

Ποιος ο ρόλος μας ως γονέων, αν διαπιστώσουμε ότι το παιδί μας επιδίδεται σε ρατσιστική συμπεριφορά;

- ο να αναστοχαζόμαστε μαζί του αναφορικά με τη συμπεριφορά του και πώς αυτή έχει ρατσιστικές συνέπειες για άλλα άτομα ή ομάδες.
- ο Να το βοηθήσουμε να κατανοήσει τις συνέπειες της συμπεριφοράς του (π.χ. πληγώνει άτομα/ομάδες) χωρίς να το φορτώνουμε με ενοχές που μπορεί τελικά να προκαλέσουν το αντίθετο αποτέλεσμα (δηλ. επανάληψη ρατσιστικών συμπεριφορών ως αντίδραση)

Τελικά, τι έχει σημασία;

- ο ΑΡΘΡΟ 1 Όλοι οι άνθρωποι γεννιούνται ελεύθεροι και ίσοι στην αξιοπρέπεια και τα δικαιώματα. Είναι προικισμένοι με λογική και συνείδηση, και οφείλουν να συμπεριφέρονται μεταξύ τους με πνεύμα αδελφότητας.
- ο ΑΡΘΡΟ 2 Κάθε άνθρωπος δικαιούται να επικαλείται όλα τα δικαιώματα και όλες τις ελευθερίες που προκηρύσσει η παρούσα Διακήρυξη, χωρίς καμία απολύτως διάκριση, ειδικότερα ως προς τη φυλή, το χρώμα, το φύλο, τη γλώσσα, τις θρησκείες, τις πολιτικές ή οποιεσδήποτε άλλες πεποιθήσεις, την εθνική ή κοινωνική καταγωγή, την περιουσία, τη γέννηση ή οποιαδήποτε άλλη κατάσταση.
- ο ΑΡΘΡΟ 3 Κάθε άτομο έχει δικαίωμα στη ζωή, την ελευθερία και την προσωπική του ασφάλεια.

Ρατσισμός-Τζαφάρ

ο Σύντομο βίντεο

<https://www.youtube.com/watch?v=dfccrwUlROU>

Εκστρατεία κατά της ρητορικής μίσους

Η ρητορική μίσους καλύπτει όλες τις μορφές έκφρασης που διαδίδονται, υποκινούν, προαγάγουν ή δικαιολογούν το φυλετικό μίσος, τη ξενοφοβία, τον **αντισημιτισμό** και άλλες μορφές μίσους βασισμένες στη μισαλλοδοξία, συμπεριλαμβανομένων: της μισαλλοδοξίας που εκφράζεται από επιθετικό **εθνικισμό** και **εθνοκεντρισμό**, τις διακρίσεις και την **εχθρότητα κατά των μειονοτήτων**, των **μεταναστών** και ατόμων με **μεταναστευτική προέλευση**. (Συμβούλιο της Ευρώπης, 2012-14)

**NO HATE
SPEECH
MOVEMENT**

Συζήτηση Παραδειγμάτων

Τι είναι και γιατί;

Ρητορική μίσους ή ελευθερία του λόγου;

Παράδειγμα 1

Επιθέσεις στο Παρίσι (13/11/2015) και
αντίδραση Donald Trump

Επιθέσεις στο Παρίσι

13/11/2015

عاجل بيان عن غزوة باريس المباركة
على فرنسا الصليبية

٢ صفر ١٤٣٧

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
قَالَ تَعَالَى: {وَعَلُّوا أَيْدِيَهُمْ حَارِبَتَهُمْ خُضُوعَهُمْ مِّنَ اللَّهِ
فَأَتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ حَيْثُ لَمْ يَحْتَسِبُوا وَقَذَفَ فِي قُلُوبِهِمُ الرُّعْبَ
يُخْرِبُونَ بُيُوتَهُمْ بِأَيْدِيهِمْ وَأَيْدِي الْمُؤْمِنِينَ فَاعْتَبِرُوا يَا أُولِي
الْأَبْصَارِ}.

في غزوة مباركة يشر الله لها أسباب التوفيق، انطلقت ثلاثة
مؤمنة من جند الخلافة أعزها الله ونصرها، مستهدفين
عاصمة العهر والريذيلة، وحاملة لواء الصليب في أوروبا
(باريس)، فتية طلقوا الدنيا وأقدموا على عدوهم يبتغون
القتل في سبيل الله تُصرة لدينه ونبيه صلى الله عليه
وسلم وأوليائه، وإرغاماً لأنف أعدائه، فصدقوا الله نحسبهم
كذلك، ففتح الله على أيديهم وألقى في قلوب الصليبيين
الربع بعقر دارهم.

حيث قام ثمانية إخوة ملتحقين أحزممة ناسفة وبنادق
رشاشة باستهداف مواقع منتخبة بدقة في قلب عاصمة
فرنسا، منها ملعب (دي فرانس) أثناء مباراة فريقتي ألمانيا
وفرنسا الصليبيتين حيث كان معتوه فرنسا (فرانسوا أولاند)
حاضراً، ومركز (باتاكلون) للمؤتمرات حيث تجتمع المئات من
المشاركين في حفلة عهر فاجرة، وأهدافاً أخرى في
المنطقة العاشرة والحادية عشر والثامنة عشر وبصورة
متزامنة، فتزلزلت باريس تحت أقدامهم، وضائق عليهم
شوارعها، وكانت محضلة الهجمات هلاك ما لا يقل عن
مائتي صليبي وإصابة أكثر من ذلك والله الحمد والمنة
والفضل.

وقد من الله على إخواننا ورزقهم ما يحبون ففجروا
أحزمتهم في جموع الكفار بعد نفاذ خيرتهم، نسأل الله أن
يتقبلهم في الشهداء ويلحقنا بهم.

ولتعلم فرنسا ومن يسير على دربها أنهم سيبقون على
رأس قائمة أهداف الدولة الإسلامية، وأن راحة الموت لن
تفارق أنوفهم ما داموا قد تصدروا ركب الحملة الصليبية،
وتجرأوا على سب نبينا صلى الله عليه وسلم، وتفاخروا
بحرب الإسلام في فرنسا، وضرب المسلمين في أرض الخلافة
بطائراتهم التي لم تغن عنهم شيئاً في شوارع باريس
وأزقتها التتنة، وإن هذه الغزوة أول الغيث وإنذار لمن أراد أن
يعتبر.

والله أكبر

{وَلِلَّهِ الْغَنَّةُ وَلِرَسُولِهِ وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَلَكِنَّ الْمُنَافِقِينَ لَا يَعْلَمُونَ}

◦ Υπάρχουν διαθέσιμα όπλα και αυτοκίνητα και στόχοι έτοιμοι να χτυπηθούν.

Ακόμη και δηλητήριο είναι διαθέσιμο, γι' αυτό δηλητηριάστε το νερό και τα τρόφιμα τουλάχιστον ενός από τους εχθρούς του Αλλάχ.

◦ Τρομοκρατείστε τους και μην τους επιτρέψετε να κοιμούνται εξαιτίας του φόβου και του τρόμου

Donald Trump 8/12/15

«Ο Ντόναλντ Τραμπ υποστηρίζει την πλήρη και ολοσχερή απαγόρευση της εισόδου των μουσουλμάνων στις Ηνωμένες Πολιτείες μέχρι οι εκπρόσωποι του έθνους να δουν τι γίνεται. Δεν έχουμε άλλη επιλογή»

Παράδειγμα 2

Ανακοίνωση Παν.Συ.Φι. ΑΠΟΕΛ
(14/9/2015)

1

"Σε μια εποχή που η σημασία της λέξης 'πρόσφυγας' έχει ξεφύγει από την καθαρή της ετυμολογία "αυτός που αναγκάζεται ή εξαναγκάζεται να εγκαταλείψει την πατρίδα του ή τον τόπο της μόνιμης κατοικίας του και να καταφύγει σε μια ξένη χώρα" και έχει πάρει την μορφή της καμουφλαρισμένης εισβολής των ισλαμικών στοιχείων που έχουν σαν στόχο να εξαλείψουν ότι χριστιανικό, ελληνικό και ευρωπαϊκό υπάρχει, ο Πανελλήνιος Σύνδεσμος Φιλάθλων ΑΠΟΕΛ δεν μπορεί να παραμένει αμέτοχος...

2

...Βλέπουμε καθημερινά στις τηλεοράσεις μας τις σημαίες του ISIS να κυματίζουν στα σοβαρά επεισόδια με την Αστυνομία στην Ουγγαρία, στη Γερμανία, στη Γαλλία. Είναι θέμα χρόνου στο όνομα του Αλλάχ ο 'πρόσφυγας' να σφάξει έναν οικογενειάρχη στη Μυτιλήνη για να του κλέψει την κάμερα όπως έγινε πρόσφατα στην Αθήνα. Είναι απλά θέμα ημερών αυτό το φαινόμενο να εξελιχθεί σε θανατηφόρες επιθέσεις με θύματα αθώα παιδιά. Όπως τις εικόνες που είδαμε όλοι μας με πτώματα 5χρόνων να τα ξεβράζει η θάλασσα γιατί ο δουλέμπορος πατέρας του δεν έχει ιερό και όσιο παρά μόνο το χρήμα...

3

...Για εμάς, πρόσφυγες είναι οι γυναίκες που τους έχουν σφάξει τους άνδρες χωρίς να αρνηθούν να πολεμήσουν για τον τόπο τους... 'Πρόσφυγες' για τους νεοευρωπαίους, νεοκουλτουριάδηδες, δήθεν ευαισθητοποιημένους είναι οι ισλαμιστές με τα Αρμάνι και τα iPhone που γεμίζουν την Ευρώπη καλυπτόμενοι πίσω από τα φουστάνια και το κλάμα των ανήλικων. Ας ξυπνήσουν όλοι από τον ύπνο του Δικαίου και ας δουν κατάματα την αλήθεια".

Ρητορική μίσους

- ο Ρητορική μίσους ορίζεται ως ο λόγος που παρακινείται από προκατάληψη, εχθρότητα, κακοβουλία και στοχεύει κάποιο άτομο ή μια ομάδα ατόμων, λόγω κάποιων πραγματικών ή αντιληπτών χαρακτηριστικών τους.
- ο Εκφράζει διακρίσεις, εκφοβισμό, αποδοκιμασία, ανταγωνιστικές στάσεις ή στάσεις προκαταλήψεων απέναντι εκείνων των χαρακτηριστικών που περιλαμβάνουν το φύλο, τη φυλή, τη θρησκεία, την εθνικότητα, το χρώμα, την εθνική καταγωγή, την αναπηρία, ή το σεξουαλικό προσανατολισμό.

(Raphael Cohen-Amalgor, 2011)

Στόχος και επιπτώσεις ρητορικής μίσους

ο **Στόχος:** Η ρητορική μίσους έχει ως στόχο να τραυματίσει, παρενοχλήσει, εκφοβίσει, υποτιμήσει, υποβαθμίσει και να θυματοποιήσει τις στοχοθετημένες ομάδες, και να υποδαυλίσει την αναισθησία και τη βαρβαρότητα εναντίον τους

ο **Επιπτώσεις:**

- Συναισθηματική ή ψυχολογική βλάβη
- Κοινωνική βλάβη
- Σωματική βλάβη

Πού τραβάμε τη γραμμή;

- Είναι γεγονός ότι το πού τραβάμε τη γραμμή για το τι συνιστά το μίσος δεν είναι πάντα απλό ζήτημα...
- Για παράδειγμα οι ισχυρισμοί: «Οι Εβραίοι είναι φιλοχρήματοι», «οι ομοφυλόφιλοι είναι ανήθικοι», «όσοι είναι υπέρ των αμβλώσεων είναι δολοφόνοι», «το Ισραήλ είναι ένα κράτος απαρτχάιντ», «Οι μαύροι να επιστρέψουν στην Αφρική,» είναι μεν **δυσάρεστες δηλώσεις, αλλά ανήκουν στη σφαίρα της ελευθερίας του λόγου.**
Εξακολουθούν όμως να θεωρούνται στερεοτυπικές δηλώσεις που αναπαράγουν ρατσιστικές αντιλήψεις.
- Από την άλλη, ισχυρισμοί που **υποκινούν τη βία** εναντίον ομάδων στόχου εμπίπτουν στον ορισμό της **υποκίνησης** (Υπενθύμιση: διαστάσεις ρητορικής μίσους). Σχετικοί παράγοντες: ιστορία, κουλτούρα, ηθική, νόμος

Ξανά πίσω στα παραδείγματα

Τι από αυτά είναι

*Ελευθερία του λόγου και τι Ρητορική
μίσους;*

Πώς αντιμετωπίζεται η ρητορική μίσους;

Οι κοινωνικά υπεύθυνοι άνθρωποι δεν θα πρέπει να παραμείνουν άπραγοι, όταν άλλοι κάνουν κατάχρηση της ελευθερίας της έκφρασης για να σπείρουν το μίσος και να θυματοποιήσουν άλλους ανθρώπους. (Raphael Cohen-Amalgor, 2011)

Ο Πώς;

- Πρωώθηση της ανεκτικότητας και του σεβασμού στο πλαίσιο των ανθρωπίνων δικαιωμάτων
- Επισήμανση της ρητορικής του μίσους και δημόσια καταδίκη της
- Προστασία ευάλωτων ομάδων
- Δημιουργία κουλτούρας ανεκτικότητας σε οικογένεια και σχολείο
- Προσφυγή στη δικαιοσύνη

Ο ρόλος των γονέων

- Να αναλάβουμε το μερίδιο της ευθύνης που μας αναλογεί μέσα στην οικογένεια και σε συνεργασία με τους εκπαιδευτικούς για τη δημιουργία ενός σχολείου όπου η ρητορική μίσους ΔΕΝ περνά απαρατήρητη
- Να προκαλούμε συστηματικά τα παιδιά μας να αναλύουν **κριτικά** όλους τους ισχυρισμούς που διατυπώνονται μέσα και έξω από την τάξη, ειδικά εκείνους που θεμελιώνονται σε κυρίαρχες ιδεολογικές αξίες που υποβιβάζουν τους ανθρώπους με βάση τη φυλή, το φύλο, ή τον σεξουαλικό προσανατολισμό

Πώς το διαχειριζόμαστε;

ο Αν ακούσουμε το παιδί μας να λέει:

1. «Η Κύπρος θα βουλιάξει από όλους αυτούς τους σκατόμαυρους και τους μουλλάδες που έρχονται και βρωμίζουν τον τόπο»
2. «Οι γυναίκες είναι γυναίκες, τι περιμένεις; Δεν ξέρουν να οδηγούν, είναι άσχετες και επικίνδυνες!»

<https://www.youtube.com/watch?v=n37VKRMLHqg>

- ο Το παιδί μου αποκλείεται να είναι θύτης ρατσισμού, είναι το καλύτερο μωρό.
- ο Τα μωρά ούτε καν ξέρουν τι είναι ρατσισμός, πώς θα συμπεριφέρονται ρατσιστικά;
- ο Τα μωρά είναι μωρά.
- ο Το παιδί προκαλεί το ίδιο αυτή τη συμπεριφορά.
- ο Το παιδί χρειάζεται ψυχολογική στήριξη.
- ο Το παιδί είναι υπερευαίσθητο.
- ο Επηρεάζεται πολύ από το διαζύγιο των γονιών του/της.
- ο Μιλήσαμε με τους θύτες και μας εξήγησαν ότι αστειεύονταν.

Αρνήσεις ρατσισμού

Εκπροσωπούν το δίλημμα με το οποίο ερχόμαστε αντιμέτωποι όταν προσπαθούμε να εκφράσουμε επιχειρήματα τα οποία μπορεί να θεωρηθούν ρατσιστικά, ενώ ταυτόχρονα προσπαθούμε να αποφύγουμε οποιεσδήποτε κατηγορίες ρατσισμού, ο οποίος είναι κοινωνικά καταδικαστέος (Rapley, 2001).

«Δεν είμαι ρατσιστής/τρια, αλλά...»

- ο Απόδειξη της κοινωνικής και πολιτισμικής απροθυμίας προς τον ρατσισμό και τις προκαταλήψεις, η οποία καθιστά αναγκαστική την άρνησή τους, ιδιαίτερα σε ευρωπαϊκές χώρες σε σχέση με τη μετανάστευση.
- ο Λειτουργεί με τρόπο που οι ομιλητές/τριες να αφοπλίζουν την οποιαδήποτε κριτική εκ των προτέρων.
- ο Οι ομιλητές/τριες μπορούν να παρουσιάζουν με αυτό τον τρόπο τους εαυτούς τους και τις απόψεις τους ως λογικές, καθώς μετά το «αλλά...» ακολουθούν συνήθως λογικά επιχειρήματα και γεγονότα.

(Billig, 1991, Billig, 1997a, Billig et al., 1988)

<https://www.youtube.com/watch?v=cY7gyEdk76o>

ΔΕΝ ΕΙΜΑΙ ΡΑΤΣΙΣΤΗΣ!...
ΣΕΒΟΜΑΙ ΤΟ ΙΔΙΟ ΚΑΙ ΤΟΥΣ
ΜΑΥΡΟΥΣ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΚΙΤΡΙΝΟΥΣ
ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΜΕΛΑΜΨΟΥΣ ΚΑΙ
ΟΣΟΥΣ ΕΧΟΥΝ ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΚΟ
ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΧΡΩΜΑ.

Δοκας

Ερωτήσεις;